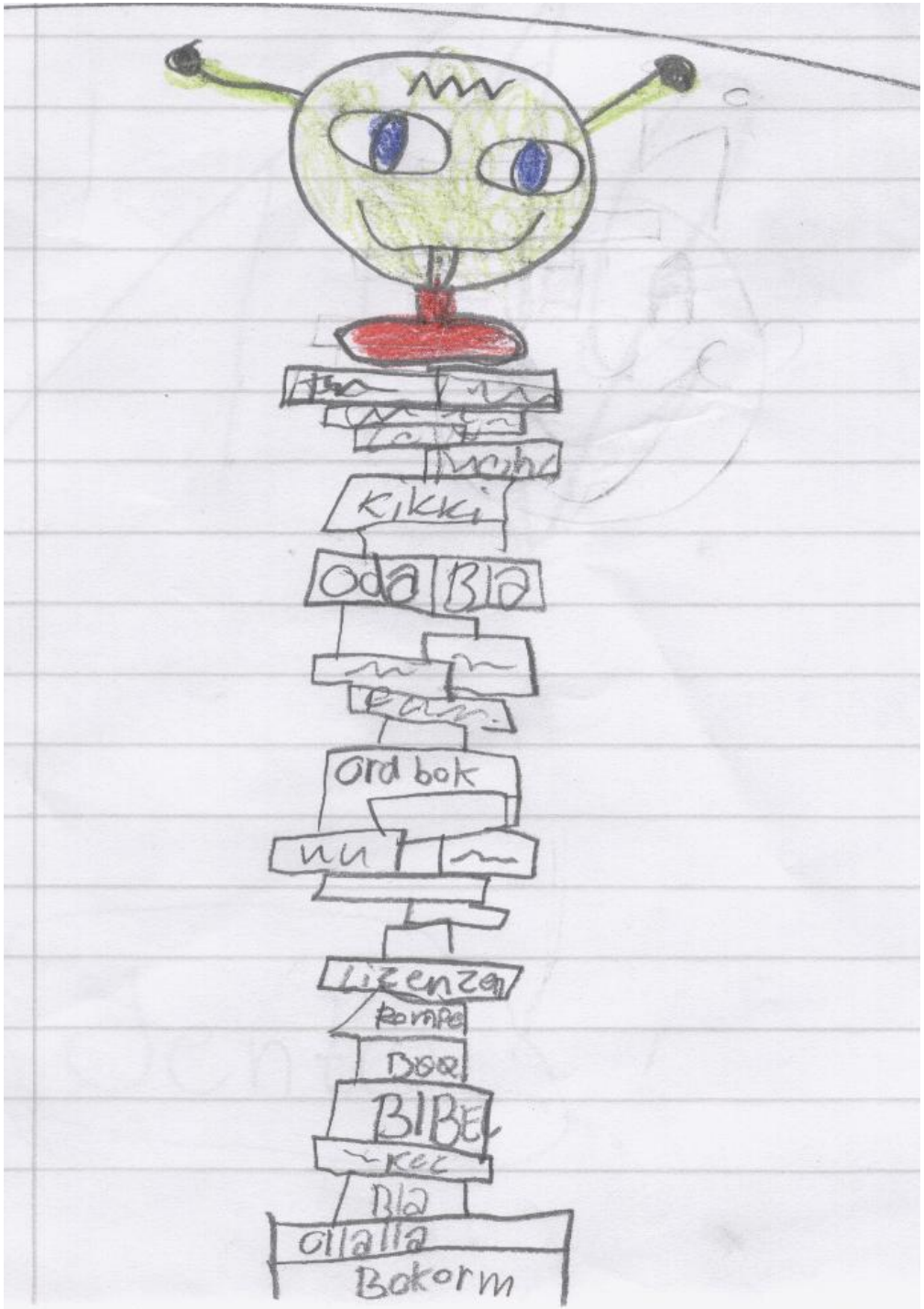
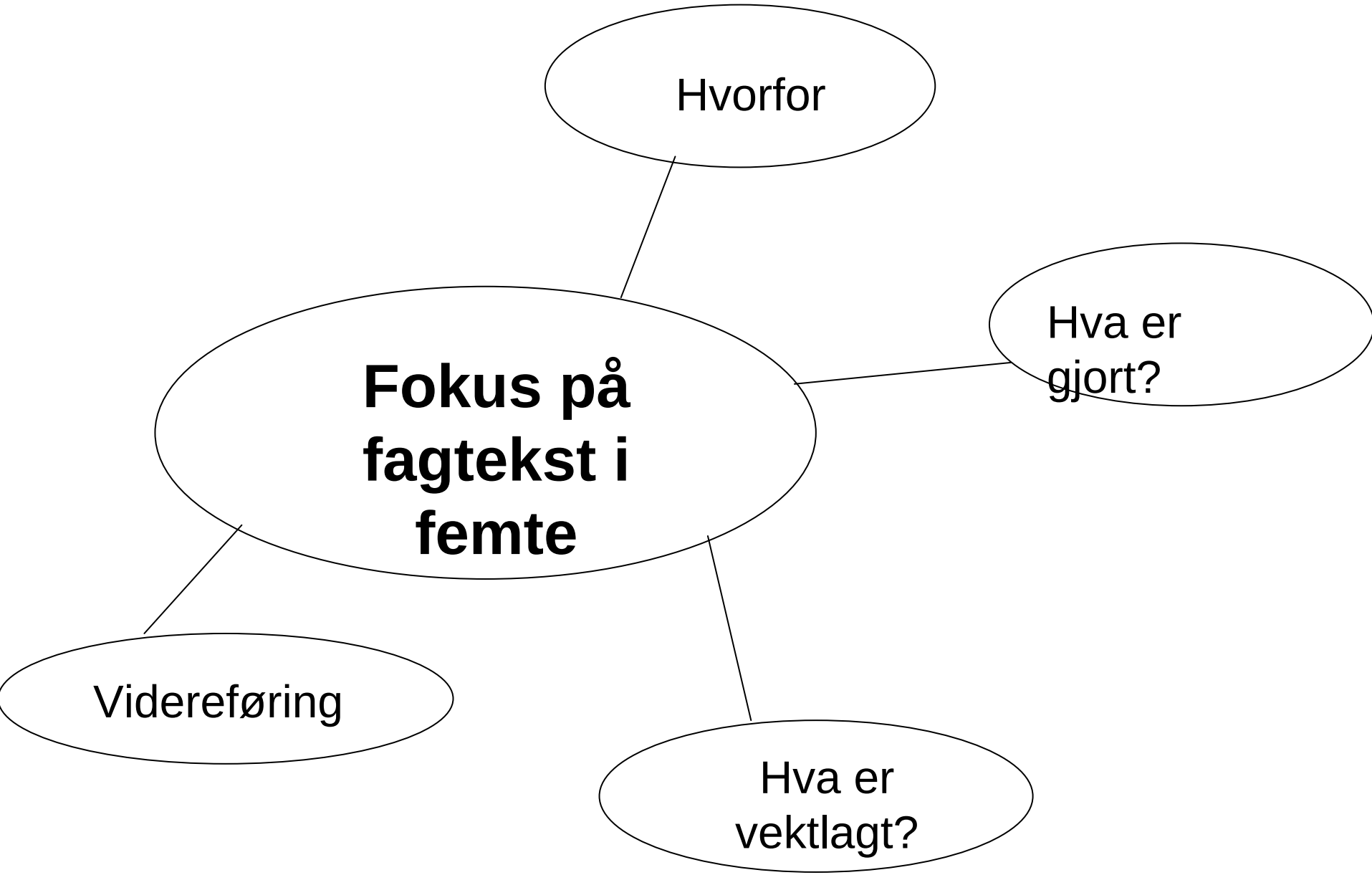

Fokus på fagtekst i femte

Liv Engen
Lesesenteret, UiS

Hvorfor
Hva er gjort?
Fokus på fagtekst i femte
Videreføring
Hva er vektlagt?

Innhold i prosjektet: Fokus på fagtekst i femte

- Observasjon i ”lesetimer”
  - (men hva er nå egentlig det)
- Samle tanker om lesing fra elever og lærere
- Kompetanseutvikling blant lærere på 5. trinn
  - om grunnleggende ferdigheter i lesing, hva må læres
  - om aktiviteter før, under og etter lesing
  - om observasjon av strategiske ferdigheter (og ordlesing)
- Utvikle systemer for å følge leseutviklingen på 5. trinn
  - Ordkjeder og sjekklister

Erfaringer fra observasjon og samtale

- det jobbes veldig ulikt med lesing og leserelaterte oppgaver

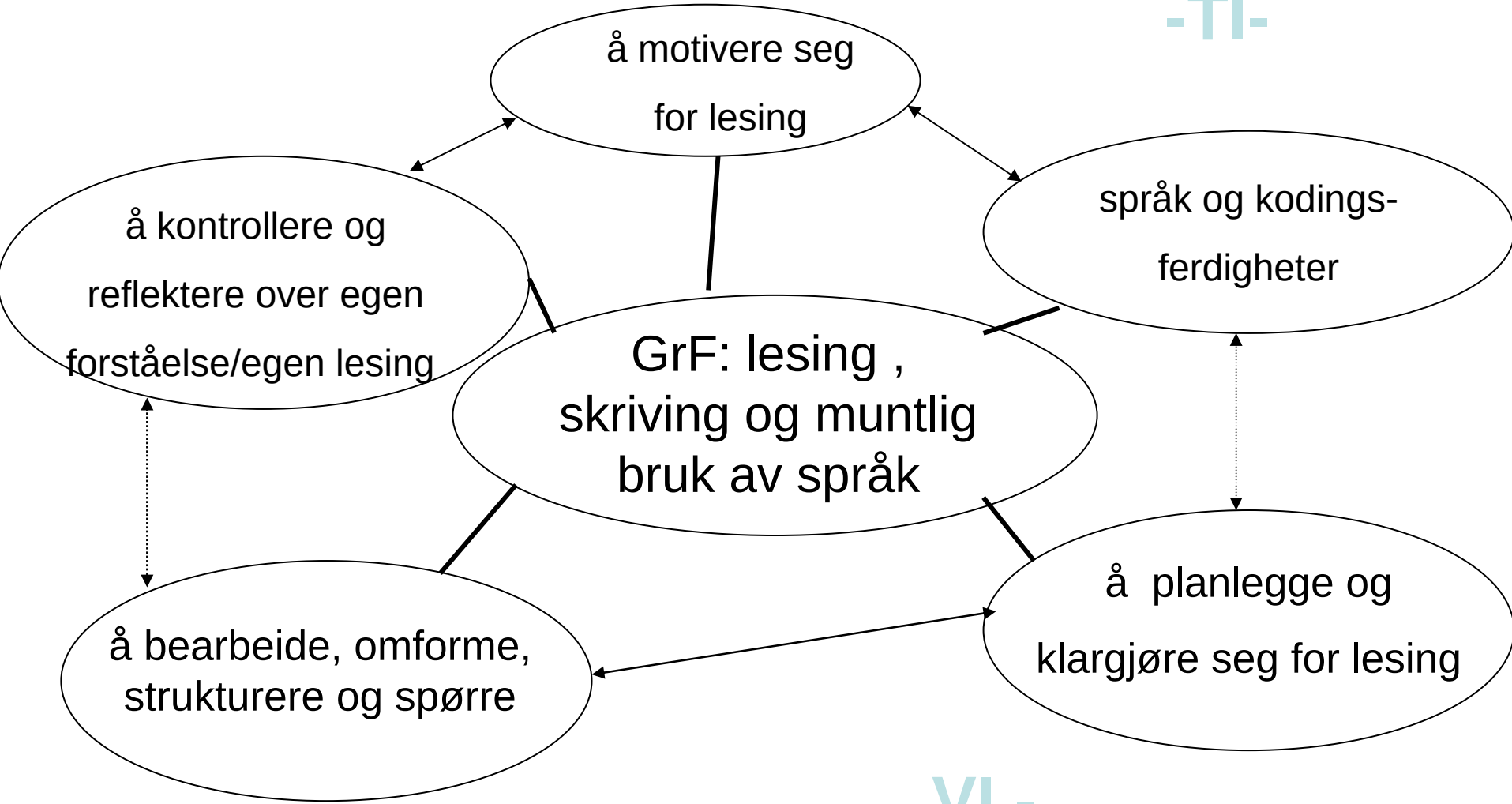
- elevene er i varierende grad opptatt av det de holder på med – det de skal lære
  (hvor mye kan vi egentlig forvente av elever på 5. trinn?)

- lesing ”drukner” i mange andre oppgaver
  (det er forskjell på å tenke, ville og å gjøre)

- relativt liten bevissthet om leseprosessens ulike faser (spesielt før lesing)

AK-

-TI-

å motivere seg for lesing
språk og kodings-ferdigheter
å kontrollere og reflektere over egen forståelse/egen lesing
GrF: lesing , skriving og muntlig bruk av språk
å planlegge og klargjøre seg for lesing
å bearbeide, omforme, strukturere og spørre

- VI -

TET -

Aspekter (lag) i leseforståelse

(jf rammeverk fra PIRLS og PISA)

- Finne informasjon fra tekst
- Kombinere, tolke og reflektere over informasjon
- Granske og vurdere selvstendig omkring tekstens form og innhold

Oppdage et problem

(mangel på forståelse)

Se etter/let etter opplysninger du trenger for å løse det

Sett sammen informasjonen

Løs problemet

Sjekk om løsningen din er fornuftig?

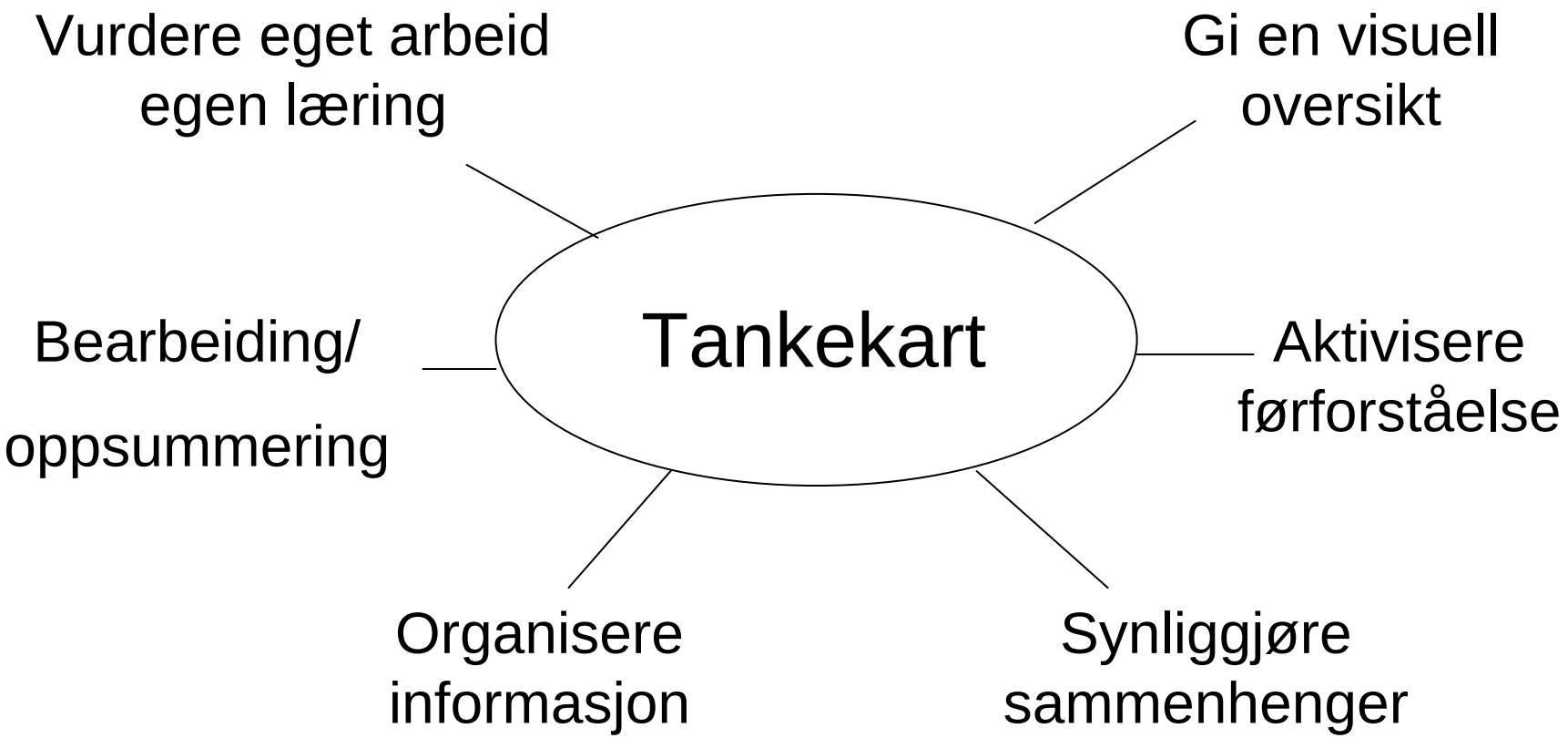
Ferdig

eks på metakognitivt flytskjema – (sjekkliste)

Mykje tyder på at undervisningsmåtane korje er gode eller dårlege i seg sjølv

Fra Peder Haugs innlegg på konferansen: Lesing - fra læreplan til elevens læring, Stavanger, september 2006

Tankekart

Vurdere eget arbeid
egen læring
Gi en visuell
oversikt
Bearbeiding/
oppsummering
Tankekart
Aktivisere
førforståelse
Organisere
informasjon
Synliggjøre
sammenhenger

Før du leser en fagtekst er det lurt …

- å orientere seg i teksten
  - gå på ”bildpromenad”
  - se på (gjerne notere) avsnittsoverskriftene
  - se etter spesielle ord
- å minne deg selv om hva du kan (tror) fra før
  - tenker på det, snakke om det, notere stikkord, lage tankekart, tegne m.m.
- å tenke over hvorfor du skal lese teksten (ha mål)
  - vurdere hva du skal være spesielt opptatt av/ hva du skal lære
- velge lesemåte i forhold til egne mål
  - skumlese
  - lese grundig (nærlese – for å finne sammenhenger og for å tolke)

Mens du leser en fagtekst er det lurt …

- å stoppe opp på naturlige steder i teksten (etter hvert avsnitt) og tenke over hva du har lest og gjerne snakke med medelever

- å lese med ”blyant i hånd” (notere og/eller tegne stikkord og faktaopplysninger i logg, tankekart +++)

- å stoppe opp ved ord og utrykk du ikke forstår og leite etter forklaring på disse (i teksten og/eller i en ordliste)

Etter du har lest en fagtekst er det lurt …

- spørre deg selv hva du har lært
- å arbeide med teksten (vise hva du har lært). Du kan for eks.
  - skrive
  - tegne og/eller lage tankekart
  - snakke med noen
  - lage dine spørsmål
- lage en liste (oversikt) over nye ord og øve på disse